

Звіт про роботу члена-кореспондента Національної академії педагогічних наук України М.В. Гриньової за 2017 рік

1. Результати досліджень

Наукові дослідження у 2017 р. зосереджувалися у контексті вирішення завдань діяльності нашої наукової школи. Наукова школа «Саморегуляція як основа успішної професійної діяльності викладача і студента у вищій школі» функціонує з 2004 р. Цьогоріч навколо загальної проблематики нами були реалізовані дослідження за такими піднапрямами, як:

- саморегуляція як передумова ефективної дослідницької діяльності студента і викладача;
- абнотивність та саморегуляція – дві сторони успішної роботи викладача зі студентами;
- організація методичної роботи викладача (досвід природничого факультету Полтавського НПУ імені В.Г. Короленка);
- практико орієнтований навчально-виховний процес як передумова успішної професійної діяльності майбутнього фахівця;
- формування саморегуляції як важлива складова адаптації внутрішньо переміщених осіб до нового середовища;
- саморегуляційні механізми управлінської діяльності у навчально-виховному процесі;
- здоров'язбережувальний навчально-виховний процес та вдосконалення підготовки фахівців основ здоров'я
- підготовка майбутніх фахівців менеджменту у вищій школі;
- педагогічні основи створення соціальних проектів.

Таким чином, було

- з'ясовано зміст дослідницької та методичної роботи у підрозділах закладу вищої освіти відповідно до механізмів саморегуляції;
- встановлено взаємозв'язок між науковою активністю обдарованих студентів, їх участю в соціальних та наукових практико орієнтованих проектах і підвищенням рівня їх професійної спрямованості та мотивації на майбутню професійну діяльність;
- доведено значимість курсу та напрямку підготовки «Здоров'я людини» у контексті сучасних реформацій освіти;
- обґрунтовано саморегуляційні механізми управлінської діяльності у навчально-виховному процесі;
- розроблено методичку адаптації внутрішньо переміщених осіб до нового середовища на основі принципів саморегуляції;
- узагальнено досвід наукової діяльності на природничому факультеті Полтавського НПУ імені В.Г. Короленка.

Результати наукових пошуків презентовано у вигляді доповідей та майстер-класів на регіональних науково-методичних семінарах для вчителів, методистів і директорів шкіл та на наукових зібраннях різного рівня, а саме: 2 виступи на міжнародних конференціях за межами України, 8 міжнародних (в Україні), на 9 всеукраїнських конференціях та науково-практичних семінарах. Серед таких: I Міжнародна науково-практична конференція "Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього"(м. Київ, 30-31 березня 2017 року); International Scientific Conference "Science

of the XXI century: problems and prospects of researches" (Poland, Warsaw, August 17, 2017); XVI Міжнародна науково-практична конференція «Макаренкознавчий вимір актуальних питань соціальної адаптації особистості» (м. Полтава, 13-14 березня 2017 р.); XXV міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (Харків, 17-19 травня 2017 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційний менеджмент у закладах освіти» (Житомир, 21 березня 2017 року).

За підсумками наукової роботи та участі в наукових заходах підготовлено ряд наукових та науково-методичних праць, що вийшли друком:

a. монографії:

1. Гриньова М. В. Про необхідність предметної спеціалізації «Здоров'я людини» для підготовки майбутнього вчителя / М. В. Гриньова // Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. – Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. – С. 434-439.
2. Гриньова М. В. Світ рослин у творчості І. П. Котляревського: науково-популярні нариси / Гриньова М. В., Оніпко В. В., Купріян К. В., Ходунай В. В. – Полтава: ТОВ Фірма «Техсервіс», 2017. – 111 с.
3. Адаптація студентів-переселенців до університетського середовища: стан, проблеми, перспективи. [колективна монографія]/ Під заг. ред. М.В.Гриньової. – Полтава:, 2017. – (в друці).

b. підручники і навчальні посібники:

1. Гриньова М.В. Розвиток творчості школярів у процесі вивчення шкільного курсу біології Система «Дидактосервіс»: навч.посіб. / М.В.Гриньова, С.П.Яланська. – 2-е вид.випр., допов. – Полтава : ФОП Мирон І.А., 2017. – 546 с (рекомендовано МОН України (лист №1/11-4919 від 04.04.2014).

c. методичні посібники і рекомендації;

1. Менеджмент: управління навчальним закладом: програма атестаційного екзамену для студ. осв. ступеня магістр спеціальності 073 Менеджмент, спеціалізації «Управління інноваційною діяльністю» / авт.-уклад. Н.В. Беляєва, М.В. Гриньова, А. В. Ткаченко, О. Г. Жданова-Неділько, Н.М. Сас, Н. М. Пивовар, Ю. І. Боловацька. – Полтава : ПНПУ, 2017. – 38с.

d. концепції і навчальні програми;

- Освітньо-професійна програма третього рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Педагогічна освіта (за спеціалізаціями) / Керівник проектної групи М.В. Гриньова. – Полтава : ПНПУ, 2017. – 39 с.
- Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент (спеціалізація «Управління інноваційною діяльністю») / Член проектної групи М.В. Гриньова. – Полтава : ПНПУ, 2017. – 39 с.
- Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (спеціалізація «Здоров'я людини») / Член проектної групи М.В. Гриньова. – Полтава : ПНПУ, 2017. – 46 с.

e. підготовлені (упорядковані, відредаговані) збірники наукових праць, матеріалів конференцій:

Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Макаренкознавчий вимір актуальних питань соціальної адаптації особистості» та Всеукраїнських науково-практичних семінарів «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління проектами у сфері науки освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» (м. Полтава, 13-14 березня 2017 р.) / За ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава, 2017. – 183 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXIV Каришинські читання) (м. Полтава, 18-19 травня 2017 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. –

Полтава, 2017. – 365 с.

Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / За заг. ред. проф. М. В. Гриньової. – Полтава: Астроя, 2017. – 168 с.

f. словники, довідники, енциклопедії:

g. статті:

1. Гриньова М.В. Вплив ідей В.О.Сухомлинського на естетичну підготовку майбутнього викладача // Management of higher education quality: problems and prospects/[Collection of scientific papers titled Viktor Oliynik]. – Published by IASHE, London, 2017. – P.64–67. (ISBN 978-1-911354-23-9)
2. Гриньова М.В. Сучасні підходи до формування професійно-мовленнєвої компетентності студентів вищих навчальних закладів / М.В. Гриньова, А.О. Варданян // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць Полтавського нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2017. – Вип. 19. – С. 78-83. (фахове видання+IndexCopernicus)
3. Гриньова М.В. Зелений туризм як пріоритетний напрям розвитку паркових територій Полтавщини: методика соціального проекту/ М.В. Гриньова, К.В. Купріян/ Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць Полтавського нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2017. – Вип. 20. – С. 75-79. (фахове видання+Index Copernicus)
4. Гриньова М.В. Роль авторського соціального проекту «Зелений туризм для всіх» у становленні екологічної свідомості школярів міста Полтави / М. В. Гриньова, К. В. Купріян // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Педагогіка, психологія, філософія» / Ред. кол.: С. М. Ніколаєнко (відп. ред.) та ін.. – К.: Міленіум, 2017. – Вип. 267. – С. 54-591.
5. Гриньова М.В. Основы функционирования специализации «Здоровье человека» в Полтавском национальном педагогическом университете имени В. Г. Короленко / М.В.Гринева // Norwegian Journal of development of the International Science. – №7. – VOL.3. – Oslo, Norway, 2017. – С.19-22
6. Гриньова М. В. Вчення про ноосферу В. І. Вернадського – основа сучасного природознавства / М. В. Гриньова // «Імідж сучасного педагога» – електронне наукове видання. – №3/1(172). – Полтава, 2017. – С. 48-55.
7. Гриньова М.В. Наукова школа «Саморегуляція як основа успішної професійної діяльності» / М. В. Гриньова // «Імідж сучасного педагога» – електронне наукове видання. – №4/2 (173). – Полтава, 2017. – С. 5-10. (електронне фахове)

Статті та тези в матеріалах конференцій:

1. Гриньова М. В. Основи педагогіки І.А. Зязюна / М.В. Гриньова // Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього : збірник матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Київ, 30-31 березня 2017 р.) / ред. колегія : В. П. Андрущенко, В. Г. Кремень, Н. Г. Ничкало ; укл. Н.В. Гузій. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – С. 41-44.
2. Гриньова М.В. Реалізація принципу взаємозв'язку виховання з виробничою працею в досвіді А.С.Макаренка Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Макаренкознавчий вимір актуальних питань соціальної адаптації особистості» та Всеукраїнських науково-практичних семінарів «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління проектами у сфері науки освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» (м. Полтава, 13-14 березня 2017 р.) / За ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава, 2017. – С. 3-5.
3. Гриньова М.В. Дослідницька діяльність викладачів і студентів на природничому факультеті полтавського національного педагогічного

- університету імені В.Г. Короленка / М.В.Гриньова, Ю.П.Кращенко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXIV КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) (м. Полтава, 18-19 травня 2017 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава, 2017. – С. 3-10.
4. Гриньова М.В. Проблема здоров'я вчителя та учня у здоров'язбережувальному навчанні / М.В.Гриньова, М.М. Дяченко-Богун // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXIV КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) (м. Полтава, 18-19 травня 2017 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава, 2017. – С. 95-97.
  5. Гриньова М.В. П.Лесгафт про взаємозв'язок розумового і фізичного виховання / М.В. Гриньова // Актуальні питання медицини і біології. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. Пилипенка С.В. – Полтава: Аструя, 2017. – С. 128-129.
  6. Гриньова М.В. Значення та особливості спортивно-пізнавального маршруту в природних парках (на прикладі парк-пам'ятки садово-паркового мистецтва ПНПУ імені В.Г.Короленка) / М.В.Гриньова, О.А. Кабак // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXV міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2017, 17-19 травня 2017р.: у 4 ч. Ч. III. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С. 169-170.
  7. Гриньова М.В. Вплив міського самоврядування на сімейне виховання старших підлітків / М.В.Гриньова, Н.Ю. Холодько // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXV міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2017, 17-19 травня 2017р.: у 4 ч. Ч. III. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С. 170-171.
  8. Гриньова М. В. Використання біорізоманіття на садибі І. П. Котляревського в м. Полтава / М.В.Гриньова, В.В. Ходунай // Природнича наука й освіта: сучасний стан і перспективи розвитку: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. – С. 18-19
  9. Гриньова М. В. Організація методичної роботи на природничому факультеті Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / М.В. Гриньова // Proceedings of the International Scientific Conference "Science of the XXI century: problems and prospects of researches". – Poland, Warsaw. – August 17, 2017. – Vol.4– С. 23-29
  10. Гриньова М.В. Структура управлінської діяльності у навчально-виховному процесі / М.В.Гриньова, Г.Ю. Сорокіна // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційний менеджмент у закладах освіти» (21 березня 2017 року) : в 2 ч. Ч.1. / Житомир держ. ун-т ім. І.Я.Франка, Нац. акад. пед.наук, Полтав.держ.пед.ун-т ім. В.Г.Короленка; [відпов.за вип.: Б.М.Ренькас, Т.Є.Рожнова]. – Житомир : Вид-во ФО-П Левковець, 2017. – С.134-138
  11. Гриньова М.В. Абнати́вність науково-педагогічних кадрів як складова їх особистісно-професійної компетентності (із досвіду природничого факультету Полтавського НПУ імені В.Г. Короленка) / М.В. Гриньова // Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових праць І Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (24 травня 2017 р., Суми) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://sites.google.com/view/professional-education-kaf/діяльність-кафедри/всеукраїнська-конференція>
  12. Гриньова М.В. Вплив демографічної кризи на функціонування спеціалізації «здоров'я людини» в педагогічному університеті / М.В.Гриньова // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей II Всеукраїнської науково-практичної

- конференції з міжнародною участю (м.Полтава, 8-9 червня 2017 р.). – Полтава: Вид-во «Астра», 2017. – С. 57-59.
13. Гриньова М.В. До проблеми адаптації студентів-переселенців у вищих навчальних закладах / М.В.Гриньова // Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали III Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – С. 42-44.
  14. Гриньова М. В. Об'єднані територіальні громади в системі охорони здоров'я/ М.В.Гриньова, В.І. Дрижд //Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. М. В. Гриньової. – Полтава: Астрада, 2017. – С. 3-7
  15. Гриньова М. В. Природні ресурси як засіб розвитку територіальних громад/ М.В.Гриньова, В.І. Дрижд // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній та вищій школі (присвячена 80-річчю з дня заснування кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка) (2-3 листопада 2017 р., м. Полтава): мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф.– Полтава: ФОП Гаража, 2017. – С. 280-284
  16. Гриньова М. В. Поняття оздоровлення ландшафту, способи його впровадження та ставлення студентської громади до цих процесів/ М.В.Гриньова, В.В. Ходунай //Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. М. В. Гриньової. – Полтава: Астрада, 2017. – С. 7-9.
  17. Гриньова М. В. Ідеї В.О. Сухомлинського про зміцнення здоров'я школярів/ М.В.Гриньова //Мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф.(27-28 вересня 2017 року, м. Кропивницький) /за ред. І. Г. Баранюк, Н. М. Озерної, О. М. Ткаченко. – Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард»», 2017. – С. 5-7.
  18. Гриньова М. В. Наукова, методична та еколого-просвітницька робота на кафедрі ботаніки, екології та методики навчання біології природничого факультету ПНПУ імені В. Г. Короленка / М.В.Гриньова //Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній та вищій школі (присвячена 80-річчю з дня заснування кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка) (2-3 листопада 2017 р., м. Полтава): мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф.– Полтава: ФОП Гаража, 2017. – С.23-32
  19. Гриньова М.В. До питання про важливість вітаміну Д3 в організмі людини / М.В.Гриньова // X Менделєєвські читання: Збірник наукових праць регіональної науково-практичної конференції з міжнародною участю, (Полтава, 22 лютого 2017 р.) / М-во освіти і науки України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка [та ін.] – Полтава : ПП Шевченко Р.В., 2017. – С.26-28.
  20. Кононець Н. В., Гриньова М.В. Мережеве співробітництво ВНЗ – шлях до якісної дистанційної освіти / Кононець Наталія, Гриньова Марина // Матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. [“Неперервна педагогічна освіта в Україні: стан, проблеми, перспективи”], (Умань, 22 квітня 2016 р.). – Умань : ФОП Жовтий, 2016. – С. 53–57.
  21. Кононець Н. В., Гриньова М.В. (2017). Ресурсно-орієнтоване навчання як освітня політика в контексті євроінтеграції. *Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : матеріали Всеукр.наук.-практ. Інтернет-конференції*; укл. Н. В. Кононець, В. О. Балюк. Полтава : АКУП ПДАА. С. 9–12. URL: http://acup.poltava.ua/?page_id=1942

Результати наукових розробок у 2017 р. захищено отриманням 1 авторського свідоцтва: Гриньова М.В., Школяр С.П., Арканова А.А. «Інтелектуальний потенціал схеми

регулювання транспортного руху у межах основних автодоріг міста» № 71590 від 24.04.2017.

За підсумками діяльності наукової школи захищені кандидатські та докторські дисертації:

4 докторських:

1. Кононец Наталія Василівна. «Дидактичні основи ресурсно-орієнтованого навчання дисциплін комп'ютерного циклу студентів аграрних коледжів» (2017).
2. Жданова-Неділько Олена Григорівна «Дидактичні основи навчальної взаємодії викладача і студента в процесі вивчення педагогічних дисциплін» (2017).
3. Сайко Н.О. «Теорія і практика підготовки майбутніх соціальних педагогів до соціальної реабілітації молодших підлітків загальноосвітніх навчальних закладів», спеціальність 015 – професійна освіта;
4. Комарова О. В. «Теоретичні методичні засади формування знань старшокласників у процесі навчання біології», спеціальність 13.00.02. – теорія та методика навчання (біологія);

6 кандидатських:

1. Кузьмич В'ячеслав Кузьмович «Виховання гуманного ставлення до людей похилого віку у студентів педагогічних університетів» (2017).
2. Варданян Анаїт Оганесівна «Формування професійно-мовленнєвої компетентності майбутніх лікарів» (2017).
3. Мороховець Галина Юрївна «Формування інформаційно-комунікаційних компетенцій у майбутніх лікарів» (2017).
4. Барбінова А. В. Виховання сімейних цінностей учнів у навчально-виховному процесі професійно-технічних навчальних закладів (2017).
5. Макаренко Володимир Іванович «Формування фахових компетентностей майбутніх лікарів у процесі природничо-наукової підготовки» (2017)
6. Макаренко Олександр Володимирович «Формування дослідницької компетентності у майбутніх лікарів у процесі вивчення природничих дисциплін»(2017).

2. Участь у законотворчій діяльності у галузі освіти.

3. Участь у розробці чи реалізації державних, міжвідомчих психолого-педагогічних чи освітніх програм.

1. На державному рівні як член галузевої комісії при МОН України є розробником державного стандарту спеціальності «Здоров'я людини» для вищої школи.
2. На університетському рівні є керівником та членом проектних груп із розробки освітніх програм в Полтавському НПУ імені В.Г. Короленка, а саме: освітньо-професійна програма третього рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Педагогічна освіта (за спеціалізаціями) – керівник проектної групи; освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент (спеціалізація «Управління інноваційною діяльністю») – член проектної групи; освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (спеціалізація «Здоров'я людини») – член проектної групи.

4. Освітньо-просвітницька діяльність.

1. Член журі обласного етапу конкурсу «Учитель року»
2. Голова журі обласного конкурсу наукових робіт МАН з педагогіки

3. Голова журі обласної олімпіади з біології та голова оргкомітету регіонального конкурсу наукових робіт з хімії «Кристали».

4. М.В. Гриньова – науковий керівник Полтавського молодіжного проекту «Школа місцевого і студентського самоврядування «Лідер майбутнього». У рамках діяльності проекту зусиллями М.В. Гриньової відкрито Науково-методичний центр «Школа місцевого студентського самоврядування «Лідер майбутнього»».

5. За результатами співпраці з облдержадміністрацією, спрямованої на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб М.В. Гриньова отримала Полтавську обласну премію імені А.С. Макаренка

6. На природничому факультеті з ініціативи М.В. Гриньової та за підтримки голови Полтавської обласної державної адміністрації Головка В.А. і директора Департаменту освіти та науки Полтавської обласної державної адміністрації О. В. Харченко відбулося відкриття цифрової лабораторії Einstein. Цифрова STEM лабораторія Einstein є потужним навчальним та науковим центром, яка дає нові можливості та перспективи для навчання студентської молоді, самоосвіти та підвищення кваліфікації вчителів регіону.

7. Результати наукової діяльності та роботи зі студентською молоді знайшли гідну оцінку на конкурсах наукових робіт різного рівня:

Участь студентів у конкурсах всеукраїнського рівня:

1. Арканова А.А. (науковий керівник проф. Гриньова М.В.) – диплом І ступеня за перемогу у II-му етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з інтелектуальної власності. (18.03.2017). Тема «Інтелектуальний потенціал схеми регулювання транспортного руху у межах основних автодоріг міста»

Участь студентів у конкурсах обласного рівня:

1. Дрижд Валентина Ігорівна (науковий керівник проф. Гриньова М.В.) диплом II ступеня щорічного конкурсу студентських робіт «Від студентського самоврядування – до самоврядування громад» за наукову роботу «Організація роботи керівників об'єднаних територіальних громад, спрямованої на вибір молоддю педагогічної професії (на прикладі Семенівської сільської та Білоцерківської селищної ОТГ)» (грудень 2017).

2. Ходунай Володимир (науковий керівник проф. Гриньова М.В.) диплом III ступеня щорічного конкурсу студентських робіт «Від студентського самоврядування – до самоврядування громад» за наукову роботу «Методи залучення полтавської студентської громади до оздоровлення ландшафту музею-садиби І. П. Котляревського в місті Полтава» (грудень 2017).

8. Участь у щорічному конкурсі на кращу монографію, навчальний посібник, підручник, довідкову, художню літературу і наукові праці молодих учених, які отримали визнання серед наукової та освітньої спільноти, видані не менше трьох років тому (роки видання - з 2015 по 2017 рр. включно) та використовуються у навчальному процесі вищих навчальних закладів України. Отримано дипломи:

1. Диплом Академії наук Вищої освіти України за працю «Управління навчально-виховним процесом (спавт. М.В.Гриньова, Л.В.Малаканова, Г.Ю.Сорокіна)

2. Диплом Академії наук Вищої освіти України за працю «Основи сучасного виховання» (спавт. М.В.Гриньова, Л.В.Малаканова, О.М.Кобернік, Г.Ю.Сорокіна).

5. Поширення вітчизняної педагогічної теорії і практики за кордоном

1. Гриньова М.В. здійснила наукове відрядження до Аріельського університету (6–16 липня 2017р., Ізраїль) відповідно до договору про співпрацю. У ході відрядження були проведені зустрічі з викладачами, робота в освітніх центрах Аріельського університету, просвітницька робота.